Voorzitter,

Het is goed dat deze raad het behoud van stolpboerderijen serieus neemt. Dat verdient waardering. Maar bescherming mag geen papieren werkelijkheid worden die in de praktijk onduidelijk, kostbaar en wantrouwen wekkend is voor de mensen die deze stolpen met liefde bewonen en onderhouden.

Wat hier voorligt, wekt de indruk van haast, gebrekkige zorgvuldigheid en een eenzijdige focus op regels, zonder oog voor uitvoerbaarheid, eigendomsrechten en samenwerking met eigenaren. Beschermen zonder draagvlak is geen bescherming, maar bestuurlijke kramp.

Ik wil de raad daarom enkele kritische vragen voorleggen:

1. **Zorgvuldigheid en communicatie**
    - Waarom zijn eigenaren niet persoonlijk en correct geïnformeerd, maar is er gewerkt met een adressenlijst die aantoonbaar onjuist is?
    - Vindt de raad dit een passende manier om draagvlak te creëren voor ingrijpend beleid?
    - Moet worden geconcludeerd dat de gebrekkige en onzorgvuldige communicatie — onjuiste adressering, verzending rond de feestdagen en beperkte uitleg — ertoe heeft geleid dat veel eigenaren niet of te laat hebben gereageerd?
2. **Onduidelijke begrippen en rechtszekerheid**
    - Kan het college helder definiëren wat wordt verstaan onder *onderhoud*, *herstel*, *renovatie*, *aanpassing* en *sloop*?
    - Hoe voorkomt men dat normaal onderhoud straks vergunningplichtig wordt, met alle kosten en vertragingen van dien?
3. **Privacy en handhaving**
    - Hoe wordt de privacy van stolpeigenaren geborgd bij inventarisaties, inspecties en mogelijke controles?
    - Is de raad bereid expliciet vast te leggen dat er geen disproportionele of structurele monitoring (zoals drone-inspecties) plaatsvindt?
4. **Deskundigheid en kosten**
    - Wie bepaalt wie “deskundig” is voor verplichte bouwkundige rapporten?
    - Komt er een openbare lijst van erkende deskundigen en een maximumtarief?
    - En waarom ontbreekt in het gemeentelijk beleid elke concrete uitwerking van compensatie, terwijl MOOI Noord-Holland juist adviseert om eigenaren financieel tegemoet te komen?
5. **Aanpassen versus bevriezen**
    - Hoe verhoudt het verbod op aantasting van hoofdvorm en ensemble zich tot de noodzaak om stolpen bewoonbaar, duurzaam en toekomstbestendig te maken?
    - Erkent de raad dat verantwoord aanpassen vaak juist de beste garantie is voor langdurig behoud?

6. **Eigen rol van de gemeente en de wijze van totstandkoming van het beleid**

    - Hoe rijmt de gemeente haar beschermingsambitie met eigen ingrepen in de directe omgeving – zoals zware verkeersbelasting en grondverzakkingen – die de constructieve veiligheid van bijvoorbeeld onze stolp aantast?
    - Waarom is er gekozen voor een top-down invoering, in plaats van eerst het gesprek aan te gaan met stolpeigenaren om gezamenlijk tot passend en uitvoerbaar beleid te komen?
    - Waarom vindt die dialoog pas achteraf plaats, terwijl de kern van eerlijk en transparant bestuur juist zit in participatie aan de voorkant?
    - En hoe kan het college spreken van zorgvuldigheid, als er niet eens is gekozen voor een eenvoudige, geanonimiseerde enquête om informatie, zorgen en ideeën van eigenaren op te halen?

Tot slot:
Is de raad bereid om dit beleid niet top-down op te leggen, maar samen met stolpeigenaren te herijken, met duidelijke definities, financiële ondersteuning, privacywaarborgen en ruimte voor verantwoorde aanpassing?

Want echte bescherming ontstaat niet door wantrouwen en bureaucratie, maar door partnerschap tussen overheid en degenen die dit erfgoed dagelijks in stand houden.

Met vriendelijke groet,